

в складі антиіракської коаліції. На відміну від своїх попередників Франсуа Міттеран проводив щодо країн Сходу політику закритості, це було викликано введенням радянських військ до Афганістану, але ситуація змінилася із приходом до влади М. Горбачова та розпадом СРСР [3, с. 2].

Друге президентство Ф. Міттерана (з 1988 р.) збіглося з переломними подіями у Європі – об'єднання Німеччини (1990 р.), розпад СРСР (1991 р.), тому внутрішньополітичні проблеми відступили на другий план [2, с. 2]. Після краху біполярного світового порядку значення Європи для Франції зросла, і роль Франсуа Міттерана, як одного з провідних європейських політиків, сприяла зміцненню позицій країни при новому розподілу сил.

Таким чином, зовнішньополітичний курс Франсуа Міттерана відрізнявся від політики його попередників. Тим самим, відмовляється від прямих претензій на верховенство Франції, розширює інтеграційні процеси, дотримується політики компромісів та переваги тактики поступових і конфіденційних дій перед «великими проектами».

Список використаних джерел

1. Васютинский В. Франсуа Міттеран. *Вопросы истории*. 1993. № 1. С. 55–71.
2. Стрелець М. Франсуа Міттеран: штрихи до портрета. *Вісник НГУ*. 2016. <https://cyberleninka.ru/article/n/fransua-mitteran-shtrihi-k-portretu> (дата звернення: 2 квітня 2020 р.)
3. Антигегемонізм Ф. Міттерана https://pidruchniki.com/86511/politologiya/antigegemonizm_mitterana (дата звернення 12 квітня 2020 р.)

ГРОМАДСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ О. ІСИДОРА ГЛИНСЬКОГО

Барабаш Х. Р., Костюк Л. В.

*Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка*

Роль греко-католицького духовенства в національному відродженні та поширенні українофільської ідеології в другій

половині XIX – на початку XX ст. важко переоцінити. Священник стає провідником та носієм української культури, котрий займається вихованням молоді, створенням бібліотек та шкіл. Яскравим прикладом слугує парох с. Буцнева (Тернопільський р-н, Тернопільська обл.) Ісидор Глинський, котрий своєю громадською діяльністю здійснив певний вклад в історію греко-католицького духовенства Східної Галичини.

Зауважимо, що о. Ісидор Глинський був призначений священником в с. Буцнів у 1888 р. та перебував там протягом 43 років. З його приходом громадське життя в селі відродилося [1, с. 50]. Так, до початку Першої світової війни о. Ісидор Глинський ініціював створення братства тверезості й Найсвятіших Таїн, ряд громадських спілок, позичкових кас, був причетний до початку діяльності товариств «Сокіл» та «Сільський господар». Одночасно, працював вчителем релігії та входив до місцевої шкільної ради [1, с. 53].

Неабияке значення мало заснування ним читальні «Просвіти», для котрої пожертвував власні книги, проводить тематичні вечори, на котрі запрошував видатних діячів [6, арк. 14]. За порадою тернопільського священника Вацика він створив в селі театральний гурток, для котрого закупив літературу, декорації, костюми та залучив талановитих односельчан. Більше того, при сприянні душпастера в с. Буцневі було втілено в життя проект Народного Дому в полтавському стилі, автором котрого був уродженець краю архітектор Олександра Лушпинський. В будівлі було створено велику залу для театральних вистав [10, с.187]. На початковому етапі о. Ісидор Глинський надавав матеріальну допомогу театральній трупі та згодом актори почали самостійно заробляти і приносити дохід займаючись улюбленою справою. У 1927 р. для підвищення мистецького рівня драмгуртківців за вказівкою отця Ізидора Глинського почали випускати журнал «Аматорський театр». Із закінченням україно-польської війни на території Галичини почали проводити політику пацифікації та буцнівська театральна трупа не тільки продовжила свою діяльність, а й надалі активно розвивалась. Отець Ісидор Глинський неодноразово звертався за дозволом ставити українські вистави до головного відділу товариства «Просвіти» в м. Тернополі [10, с. 188].

На особливу увагу заслуговує те, що о. Ісидор Глинський долучився до виховання цілої плеяди досвідченої молоді української інтелігенції. Так, здібні діти за фінансової підтримки буцнівського пароха мали можливість навчатися в Тернопільській гімназії та здобувати вищу освіту в університетах Європи: архітектори Олександр та Антін Лушпінські, професор Василь Хировський, військовий летун Василь Костів та багато інших [1, с. 54].

Також за рекомендацією Олександра Барвінського (голова НТШ) о. Ісидор Глинський з 21 травня 1893 р. став дійсним членом товариства і на прохання Ярослава Пастернака вислав для альбому світлин членів НТШ фотокартки Корнила Устияновича та Ізидора Білінського. Відповідно до цього, о. Ісидор Глинський подарував Національному музею «Портрет Шумлянського, Помяник, акти і друки» [4, арк.3] та зробив свій внесок у створення етнографічного відділу музею. В 1908 р. він передав його керівнику Богдану Янушу етнографічні предмети віднайдені в Буценеві, які за словами останнього носили велику цінність [7, арк.1]. Неодноразово, о. Ісидор Глинський сприяв видавничій діяльності даної установи здійснюючи грошові перекази [1, с. 51]. Знаючи про те, що о. І. Глинський свого часу займався перекладацькою діяльністю художньої літератури Олександр Барвінський звернувся до нього з проханням перекласти для часопису «Діло» 5 дрібних фейлетонів. Священник і надалі допомагав у видавництві періодики НТШ [9, арк.12].

Окрім того, що буцнівський душпастер сам часто надавав матеріальну допомогу освітнім закладам та допомагав це робити Йосипу Білінському. Останній будучи власником аптеки в Каїрі не мав змоги вести справи в Галичині. Тому кошти, котрі він хотів жертвувати на освітні заклади Тернополя та Львова, а також для допомоги українському студентству Йосип Білінський переслав отцю Глинському, а той згідно з його розпорядженням віддавав гроші куди було слід [8, арк. 157, 159].

З початком російської окупації в Галичині у 1915 р. громадське життя краю занепадає. О. Ісидор Глинський разом із односельчанами в цей час було евакуйовано до Бережан, де він налагоджує зв'язки з парафіянами, надає відомості солдатам про їх рідних, допомагає за можливості буцнівчанам, які через воєнні

дії залишилися без засобів для існування [3, арк.4., 2, арк .1-1зв].

В рідну парафію о. Ісидор Глинський повертається лише в 1917 році [5, арк.8]. Після чого бере активну участь у відбудові громади. Жертовна праця та наполегливість, яку проявив священник в цій справі сприяла тому, що в 1917 році його призначають на посаду голови дорадчого комітету Тернопільського повіту при Крайовому центрі для господарської відбудови Галичини [2, арк. 3]. Також при сприянні пароха було організовано духовий оркестр [1, с. 53]. Упродовж подальших років Ісидор Глинський намагався встигнути скрізь. Як шановану і авторитетну людину, його запрошують на загальні збори господарсько-молочарного Краєвого союзу у Стрию, на засідання наглядової ради господарсько-торгового товариства «Народний Дім у Тернополі, на хліборобську виставку у Стрию, кооперативне свято у Микулинцях. Польська молодь Буцнева хотіла бачити його на вечорі, присвяченому вшануванню пам'яті Юліуша Словацького [10, с. 189].

Таким чином, громадська діяльність о. Ізидора Глинського посприяла відродженню не тільки буцнівської громади, але і галицького краю взагалі.

Список використаних джерел

1. Граб У. Б. Ізидор Глинський. *Вісник НТШ* 2010. число 44. С. 49 –54.
2. ЛННБ НАН України), відділ рукописів. Ф. 159. Спр. 586. Арк. 3, 1-1зв.
3. ЛННБ НАН України, відділ рукописів. Ф. 159. Спр. 105. Арк. 4.
4. ЛННБ НАН України, відділ рукописів. Ф. 159. Спр. 242. Арк. 3.
5. ЛННБ НАН України, відділ рукописів. Ф. 159. Спр. 27. Арк. 8.
6. ЛННБ НАН України, відділ рукописів. Ф. 159. Спр. 307. Арк. 14.
7. ЛННБ НАН України, відділ рукописів. Ф. 159. Спр. 337. Арк. 1.
8. ЛННБ НАН України, відділ рукописів. Ф. 159. Спр. 440. Арк. 157, 159.
9. ЛННБ НАН України, відділ рукописів. Ф. 159. Спр. 52. Арк. 12.
10. Смоляк П. О. Роль священників у розвитку аматорського театрального мистецтва у Тернопільському повіті в кінці ХІХ – першій третині ХХ століття. *Наукові записки*. Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Тернопіль, 2018. Вип. 29. С. 183-190.